

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ СРБИЈЕ

СРПТЕ

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

НОВИ РАЗЛОЗИ ЗА ШТРАЈК

ОБРАДОВИЋ ТРАЖИО 9, ДОБИО 5,8 МИЛИЈАРДИ

- држава скресала повишице
- регрес, топли оброк, божићне награде и бонуси – мисаоне именице
- јубиларне награде само некима

У буџету који је Влада Републике, након дугог натезања, усвојила у прошли четвртак, **16.12.2010.г.**, и у чијој изради нити су суделовали, а нити су питани синдикати и о којем у четвртак, **23.12.2010.г.** почиње скупштинска расправа са великом извесношћу да ће у дану за гласање **29.12.2010.г.** и такав буџет бити усвојен, нема довољно средстава за очекивања запослених у јавном сектору, као, уосталом, ни за обећања која су републички премијер и ресорна министарка финансија давали у јавности. Шта више, у Предлогу Закона нема ни елементарног поштења да се прерасподела учини коректном и да сви добију једнако, већ је у том законском предлогу садржана дискриминација појединих категорија запослених у јавном сектору, од којих су, вероватно, просветни радници у најлошијем положају, што се на крају крајева могло и очекивати јер је, очигледно, на делу „освета лоших ђака“ који и на овај начин подсвесно, у улози доносиоца одлука, поручују својим учитељима шта о њима, уствари мисле.

Елем, док су „обећања ишла шумом, а реализација друмом“, свима је потпуно јасно да следећа буџетска година неће бити година опоравк а материјалног положаја јавних посленика, већ ће њихов материјални положај и даље бити све лошији. На тај начин, од некад тешко достигнутог циља који је својевремено

прокламовало Министарство на чијем челу је био др Гаша Кнежевић (тада је министар финансија био Божидар

Буџет за просвету РСД	2010.	2011.
	108.370.106.000	114.147.914.000

Ђелић), а остварило министарство на чијем је челу био др Слободан Вуксановић (министар финансија Млађан Динкић) да плате запослених у просвети стигну до **1.000 DM**, односно готово **500 €**, након замрзавања, плате су разним економским хокус-покусима, иако замрзнуте, спале на око **400 €**, па сад тек нешто више од **300 €**, са тенденцијом да, ако се ништа не учини, на крају године у којој ће бити одмрзнуте падну на **250 €**. При томе „социјално одговорна“ власт показује лицемерство, пошто су средства информисања ових дана забележила да су у готово свим јавним предузећима забележени знатни губици иако су плате запослених у тим истим губиташима знатно веће него плате запослених у просвети (ни овом приликом нећемо упоређивати квалификациону структуру запослених у просвети и у тим предузећима јер је свима и без тога јасно о каквом се односу ради).

Синдикат радника у просвети Србије је предложио Влади Републике Србије часно решење - да изврши усклађивање плата са нивоом пре „замрзавања“, а и да поштује социјалну правду - да за оне на најједноставнијим пословима обезбеди бар

минималац и сачува раније односе у коефицијентима. У складу са тиме доставио је и своје захтеве и предлоге Протокола и Уредбе о коефицијентима Влади и министарствима. Нажалост, након што су се на све министри и премијер оглушили, Синдикат је донео Одлуку о штрајку, а иако је то законска обавеза министарстава и Владе (да након најаве штрајка покушају пронаћи компромисно решење), они се на то нису ни огласили, већ су наставили по своме – Влада је усвојила Предлог Закона о буџету, а поједини министри су тихо, а неки чак ни тако, рогоборили против дела колача који им је додељен. Нажалост, министар просвете није био чак ни међу тим министрима који су (благо) протествовали („могли смо и боље проћи“), иако је „његово“ Министарство добило за трећину мање од онога што је тражено. Подсећамо да је Министарство просвете требовало од „државног ризничара“ **9** милијарди динара (**8,5%** више), а Законом о буџету добило свега **5,78** милијарди, односно свега **5,3%** више него ли у буџету за **2010.** годину. Међутим, и да је тражено добијено у пуном износу не би било довољно за рачунице које су наш, а и други

синдикати поставили као „домаћи задатак“

Инфлација „мерена“ CPI												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Годишња стопа												
2010	4,8	3,9	4,7	4,3	3,7	4,2	5,1	6,6	7,7	8,9	9,6	/
Месечна стопа												
2010	0,5	0,3	1,2	0,6	1,5	0,4	0,0	1,4	1,3	1,0	1,5	/

Министарству.

Морамо подсетити, и овом приликом, да је Синдикат у начелу прихватио Предлог Протокола о „цени рада“ од **02.09.** уз услов да буду „одмрзнуте“ јубиларне награде. Нажалост, и једно и друго Влада је погазила. Најпре Протокол, а потом и део Закона о буџету који уређује награде, бонусе и друга финансијска давања запосленима.

По рачуницама Синдиката (и Протоколу), запослени су у јануару требали да добију плату већу за око **7,2%**, јер толико је износила шестомесечна инфлација мерена растом потрошачких цена, што је и иначе начин мерења инфлације у земљама ЕУ статистичком региону и модел који ће се и код нас примењивати од **01.01.2011.** године. Међутим, након што се Влада пресабрала и донела Закон о фискалној одговорности којим је лимитирала износ повишице до највише **2%**, те одредила лимите за раније најављена повећања у априлу и октобру, са опет до **2%**, било је јасно да запослени ни за целу годину неће добити оно што су већ требали „да носе својим кућама“ у јануару. Како нас и даље очекује погоршани тренд раста инфлације, а смирење инфлације тек у другом полугодишту **2011.**, јасно је да ће инфлација на годишњем нивоу у том периоду бити и до **15%**, што другим речима значи да планирано одмрзавање неће бити довољно ни за половину. Пошто су просветни радници (са правом) очекивали да буду плате враћене на ниво пре замрзавања (октобар **2008.** године) евидентно је да ће њихово разочарење бити још веће.

Кад је реч о другим давањима запосленима у јавним службама, ти запослени не могу очекивати никакав бољитак, пошто је Влада усвојила Закон о буџету у ком се налази (сада је то) члан **13.**, којим се и даље продужава мораторијум на финансијски део Општег колективног уговора и инсистира на одлуци о примени Општег колективног уговора на све послодавце на територији РС и анексу **1.** ОКУ, којим се и даље реализује мораторијум на „обрачун и исплату божићних, годишњих и других врста награда и бонуса, предвиђених посебним колективним

уговорима и колективним уговорима код послодавца за све директне и индиректне кориснике буџета РС, буџета ЈЛС и организација за обавезно социјално осигурање, осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2011. години“. На тај начин јубиларну награду ће моћи наплатити само они који у 2011. години наврше 10, 20, односно 30 година, а не и они који су то право стекли у 2009. и 2010. години, те је на тај начин Влада опет поступила дискриминаторски и по принципу „завади па владај“ очекује да подели запослене у просвети око тога коме то право припада а коме не, иако је свима јасно да је право свих, а не само дела запослених.

Чланом 8. истог Закона (о буџету за 2011.г.) предвиђене су још две повишице: од плате за април у износу „стопе раста инфлације (потрошачких цена у претходна три месеца)“ и од плате за октобар у износу „стопе раста потрошачких цена у претходних шест месеци и уз увећање за једну половину реалног раста БДП у претходној години уколико је тај раст позитиван“. На овај начин Влада је потпуно дефинисала политику плата у следећој години и потпуно обезвредила ионако непостојећи социјални дијалог, пошто сада и нема о чему да се преговара.

Подсећам да је буџетом за просвету планирано да се средства из 2010. године од око 108.370.000.000 увећају на око 114.148.000.000 динара, што наравно није довољно за било какво усклађивање, а вероватно неће бити довољно ни за редовно финансирање током целе буџетске године. Стога и не чуди да је велики притисак на запослене у просвети, а нарочито наставнике, да један део послова обављају без накнаде, при чему су посебно под притиском наставници предмета са писменим задатком од којих се тражи да преконормни рад обављају без плате за тај део посла. У исто време Влада је Законом о платама државних службеника и намештеника прописала да „намештеници могу да за резултате рада остваре до 50% основне плате“. Другим речима, Влада је један део државних чиновника изузела из корпуса јавних посленика и омогућила им да могу остварити више од онога одређеног Уредбом и коефицијентима, а све на основу оцене надлежног начелника, док је за раднике у просвети увела принцип да им се ни извршен рад не плати.

Стога једино што Синдикату остаје јесте да покуша у разговору са једним бројем опозиционих посланичких клубова, кроз амандмане, да поправи оно што се поправити да, да изврши додатни притисак на другу страну и да остане упоран у томе да ако ништа не донесе резултат организује потпуну обуставу рада како би, на начин како су то урадиле колеге из синдиката: правосудних органа, полиције и других, оствари своје право, или бар се изборио за једнак принцип према свим јавним делатницима.

Док очекујемо да ли ће државни ревизор поднети прекршајне или кривичне пријаве против 7 министара, међу којима су посебно апострофирани министри Обрадовић, Љајић и Драгин, Синдикат ће заједно са колегама из УСПРС у четвртак организовати заједничку конференцију за штампу у којој ће саопштити разлоге за штрајк, пошто је евидентно да једино ова два синдиката тренутно могу организовати значајнији протест у делатности. Конференција ће бити одржана у Медија центру у Београду, а на конференцији ће говорити лидери СрпС и УСПРС.

Београд, 21.12.2010.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС